

TERMÍN: 14.04.2023

xx34955xx
Recenzia A
Kamil Boros
kamil.boros@mhsr.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Kamil Boros**NÁZOV MATERIÁLU: **Kompenzácie v obranných nákupoch**TYP VÝSTUPU\*[1]: **analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo obrany SR - Analytický útvar**AUTORI/KY: **Tomáš Lalkovič**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT\*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	S6 odporúčania	Zvážiť doplnenie odporúčaní o preskúmanie možnosti nevylúčenia uchádzačov s nižšou ako 40 percentnou deklarovanou spoluúčasťou, resp. bez ponuky spoluúčasti z tendra.	Zistenie zo s 9/10 hovorí o tom, že sa offsety predražujú hodnotu zákazky. Na základe tohto zistenia nie je vylúčené, že vyradenie priemyselnej spoluúčasti z K.O. kritérií by potenciálne mohlo priniesť výrazne nižšiu cenu. Uchádzači o zákazku	Pripomienka bola akceptovaná. V zhrnutí odporúčame formalizovať procesy priemyselnej spoluúčasti v SR – príklad v pripomienke č. 1

			by tak mali možnosť málo bodov alebo žiadne body za priemyselnú spoluúčasť vykompenzovať výraznými cenovými zľavami.	doplnený do podkapitoly 4.1
2	S7 tabuľka 1	Zvážiť doplnenie stĺpca o výške obranných importov, prípadne exportov k HDP (povedzme za 10 rokov)	Intuitívne predpokladáme (a potvrdzuje to napr. aj odsek 4.25)), že krajiny so silným domácim zbrojárskym priemyslom majú záujem offsety skôr obmedzovať ako podporovať. Doplnenie importov/exportov k HDP do tabuľky by mohol tento predpoklad potvrdiť alebo vyvrátiť.	Pripomienka čiastočne akceptovaná. Autori spracovali kategorizáciu krajín podľa ich postoja k offsetom (na základe priemernej požadovanej výšky offsetu, otvorených cases v rámci EK a pod.) a porovnali ju s dátami o importe/exporte zbraní podľa údajov SIPRI. Výsledné hodnoty ukazovali zhodu v predpoklade podľa pripomienky hodnotiteľa na úrovni 66%, čo nepovažujeme za dostatočné pre potvrdenie predpokladu. Zároveň neboli k dispozícii overiteľné údaje o hodnote offsetov pre takmer polovicu štátov, preto nemožno formulovať

				definitívny záver o vzťahu medzi týmito premennými.
3	S9 bod 2 „Nedosahujú prenos technológií v predpokladanom rozsahu“	Zvážiť doplnenie informácie o tom, že prenos know-how (obzvlášť v segmente obrany) je náročné ohodnotiť. Prípadne doplniť relevantnými zdrojmi.	Z praxe pri príprave metodiky BOV/PBOV vyplynulo, že neexistujú transparentné zdroje pre oceňovanie licencií na prenos know-how. Ich zahrnutie do hodnoty offsetu je teda mimoriadne orientačné a môže ju výrazne nadhodnotiť/podhodnotiť.	Pripomienka bola akceptovaná. Uvedený komentár doplnený do podkapitoly 4.1.
4	S13 graf	Upraviť rok 200 na 2008	Formálna pripomienka	Pripomienka bola akceptovaná.
5	S13 graf	Zvážiť rozlíšenie (napríklad farebné) toho, ktorá zo smerníc je v platnosti.	Z grafu nie je zrejmé, ktorá smernica je ešte v platnosti.	Pripomienka bola akceptovaná. Doplnená poznámka o platnosti.
6	S 13/14	Zvážiť doplnenie rizík aktuálnej slovenskej offsetovej politiky pre Slovensko. Prípadne formulovať odporúčanie, ako takéto riziko minimalizovať.	V kapitole 3 sa uvádza, že EK začala konanie voči viacerým krajinám kvôli ich offsetovým politikám. Nie je však zrejmé, aké to má implikácie pre slovenský prístup k offsetom.	Pripomienka bola akceptovaná. Odstavec o rizikách vyplývajúcich z práva EÚ doplnený k podkapitole 4.1
7	Kapitola 4	Zvážiť zaradenie Slovenska na úvod kapitoly	Pre čitateľa je vhodnejšie najskôr sa oboznámiť s domácimi reáliami a až následne ich porovnávať so zahraničím.	Pripomienka bola akceptovaná.
8	všeobecná	Zvážiť doplnenie informácie o obranných výdavkoch (ako % HDP) jednotlivých	Informácia o výške výdavkov jednotlivých krajín by mohla napovedať, či predmetné	Pripomienka bola akceptovaná. Doplnená

	krajín za posledných 10 rokov (napr. do kapitoly 4 k jednotlivým krajinám, prípadne do prílohy)	krajiny majú vôbec potrebu riešiť offsetovú politiku.	Príloha 1: výdaje na zbrojenie ako % HDP.
--	---	---	---

**CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):**

Materiál považujem za kvalitný podklad pre budúcu formalizáciu procesov programov priemyselnej spolupráce a zároveň aj pre verejnú diskusiu, ktorá je aktuálne v značnej miere formovaná povrchným pohľadom na problematiku offsetov bez hlbšieho skúmania spôsobu ich realizácie a vykazovania v zahraničí.

Materiál preto odporúčam na publikáciu.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.